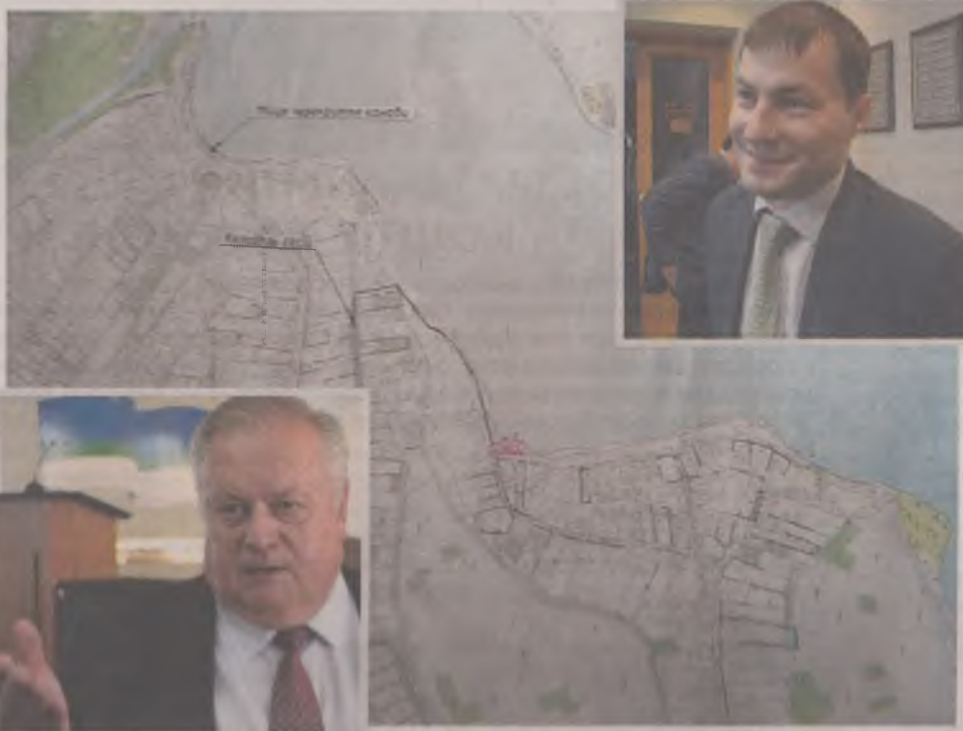

БАСІВ КУТ ВИРІШИЛИ КАНАЛІЗУВАТИ. ДЛЯ НАЩАДКІВ

Днями директор «Рівнеоблводоканалу» Андрій Карауш представив розроблену місцевими спеціалістами схему каналізування мікрорайону Басів Кут. Адже до цього часу місцеві жителі побутові відходи зливають у саморобні септики. Фахівці зауважують, що це стало одним із факторів, які зумовили стрімке погіршення стану води у найбільшому водному об'єкті міста Рівне - Басівкутському водосховищі. Септиками рівняни знищили і верхній водоносний горизонт. Тож тепер фахівці думають, як зробити так, щоб після цього покоління лишилося хоч щось для майбутніх.

У літній період Державна установа «Рівненський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» щотижня повідомляє про погіршення стану води у Басівкутському водосховищі. Протягом минулого року результати були невтішні, оскільки жодна з відібраних проб води не відповідала нормам за всіма показниками безпеки. Як за санітарно-гігієнічними так і за мікробіологічними

загальних схем каналізування вулиць Рівного, але не підтримали пропозицію, що місто має виділяти кошти спершу на каналізування вулиць, які знаходяться

ступним скидом очищених вод в Устю та Басівкутське озеро. Ці очисні споруди наземного типу, це дуже важливо, адже ґрунтові води дуже високо. Вони повніс-

мільйонів на рік, - каже Карауш.

Цікаво, що розроблений проект каналізування Басового Кута є складовою проекту комплексної модернізації системи водопостачання та водовідведення, який водоканал захищає в Європейському інвестиційному банку. Тож якщо вдасться підписати субкредитну угоду, то частину каналізування буде зроблено за рахунок запозичених коштів Європейського інвестиційного банку (йдеться про суму близько 8,5 мільйонів гривень). Частину коштів, звісно ж, виділять із бюджету міста, а частину змушені будуть додати мешканці мікрорайону. За попередніми підрахунками, загальна вартість проекту близько 20 мільйонів гривень. Однак, за словами міського голови, це дуже приблизна цифра. Попередньо відомо, що станції і магістральні каналізаційні мережі місто побудує за свої кошти, вуличні - за схемою 50 на 50 (місто / мешканці), а підключення будинків виключно за кошти містян.

- Реалізація проекту має і проблемні питання. Зокрема, проектом передбачено відведення лише господарсько-побутових стічних вод. Тож питання відведення поверхневого стоку лишається відкритим. По-друге, це геодозичні і геологічні вишукування. Їх проводили тільки працівники водоканалу. По-третє, відведення земель-

показниками безпеки, як за санітарно-хімічними, так і за мікробіологічними.

- Ця невідповідність показників вказує на те, що водоїма систематично забруднюється. Відбувається органічне забруднення, ймовірно, побутовими стічними стоками. Відповідно, із цими стоками можуть потрапити у водоїму і збудники інфекційних захворювань, - розповіла **заступник директора Рівненського обласного лабораторного центру Міністерства охорони здоров'я України Ольга Бризецька**.

Стрімке погіршення стану води у найбільшому водному об'єкті міста Рівне - Басівкутському водосховищі (понад 100 гектарів плеса) фахівці відмічають із 2008 року. Відтоді до 2017 року якість води вдесьятеро погіршилася за санітарно-хімічними показниками, а за мікробіологічними - у 3-4 рази.

- Питання каналізування Басового Кута назріле і перезріле. Бо мова йде не тільки про стан водосховища, а взагалі про екологію Рівного. На жаль, є деякі речі, які ми зробити не можемо: ми наврояд чи знесемо Царське Село і ті будинки, які, безумовно, забили великий осиковий кілок в голову нашого озера. Але є речі, які ми можемо зробити. І в першу чергу - зробити все, щоб фекальні стоки в будь-який спосіб не потрапляли в озеро та річку Устя, - розповідає **міський голова Рівного Володимир Хомко**. - Коли збудований септик, то всі стоки, тільки профільтовані через ґрунти, потрапляють у водоносний горизонт. Верхній водоносний горизонт в місті Рівне ми вже зіпсували. Там уже не питна вода, бо в ній виявили аміак. А аміак – це фекалії... Але у нас ще ж є діти і внуки, і ми зобов'язані їм щось лишити, як лишили нам наші батьки. Тому десять років тому назад прийняли рішення - я ще не був тоді міським головою - каналізувати всю територію, що навколо озера в місті Рівне. На умовах співфінансування каналізуємо будь-яку вулицю, мешканці якої хочуть прокласти каналізаційну мережу.

До слова, торік на одній із сесій Рівненської ради депутати піднімали питання каналізування вулиць у рамках розроблення

каналізування вулиць, які знаходяться в безпосередній близькості до водосховища. Мовляв, немає різниці, на якій відстані від озера знаходиться септик, вплив однаковий. Тож до цього часу, за словами одного з ініціаторів змін до Програми депутата Миколи Бляшина, у Рівному, по суті, каналізували ті вулиці, де це найдешевше і найпростіше.

Так на умовах співфінансування каналізували Царське Село, на що з міського бюджету витратили понад 10 мільйонів гривень. А на реалізацію знадобилося близько 11 років часу. Незадовго по тому міський голова Рівного доручив працівникам водоканалу розробити схему каналізування Басового Кута.

- Хочеться почути їхнє бачення, як це має бути в місті Рівному. Нехай на запропоновану схему подивляться спеціалісти, громадські активісти, а після того прийнемо рішення і почнемо фінансувати. Щоб у цьому році вже почали, - зауважив Володимир Хомко.

Через відсутність каналізації та знищення верхнього водоносного горизонту, воду в місто Рівне вимушені доставляти з Горбакова (26 км від міста) та з Новомирська (17 км).

- Вирішити, яким способом каналізувати район Басового Кута – надскладне завдання. Маємо один із альтернативних варіантів, який, на нашу думку, у співвідношенні «ціна – якість - експлуатаційні затрати – екологічний та економічний ефект» вже за наявності сучасних технологій є найбільш доцільним та економічно обґрунтованим, - розповідає **директор «Рівнеоблводоканалу» Андрій Карауш**.

За розрахунками фахівців, максимальна добова витрата стічних вод цього мікрорайону складатиме близько 1000 метрів кубічних на добу. Проблемою мікрорайону є хаотична забудова, вузькі вулиці і ґрунтові води, які знаходяться на рівні 80-100 сантиметрів від поверхні землі. Ще при плануванні тут передбачалися природні низовини, по яких вода збиралася і текла в нижні точки в озерцях і потім через фільтрацію, через канали вона потрапляла в Устя і в озеро.

- Ми пропонуємо очисити стічні воли

До слова, торік на одній із сесій Рівне-ради депутати піднімали питання каналізування вулиць у рамках розроблення змін до програми розчищення та упорядкування водних об'єктів міста. Тоді ж депутати прийняли рішення і про розробку

тім через фільтрацію, через канали вона потрапляла в Устю і в озеро.

- Ми пропонуємо очищати стічні води в місці, де вони утворюються. Встановлювати локальні очисні споруди з на-

Друнтова вода дуже високо. Вони повністю автоматизовані і можуть працювати без присутності людей. Ми порахували і встановили, що для Басового Кута таких локальних очисних споруд потрібно п'ять. Бо встановлювати їх потрібно залежно від ухилів і водотоків. Пропонуємо встановити в районі вулиць Погоринської, Марусі Чурай, Іжакевича, Севастопольської та Зарічної. Це тільки презентаційна схема. Є багато чинників, які впливатимуть на вибір місця, - розповідає Андрій Карауш.

Цікаво, що у місті Рівне є декілька потужних виробників локальних очисних споруд. Їх встановлюють по всьому світу, але тільки не в рідному місті. На ринку Європи таких виробників взагалі безліч. Днями Володимир Хомко навіть зустрічався з представниками чеської компанії. Вони ж зараз працюють над тим, щоб надати рівнянам свої пропозиції.

- Ми також приблизно порахували витрати на експлуатацію. Звісно, передбачили і зарплату, бо повністю ці споруди автономними бути не можуть. Має бути персонал, який хоча б періодично спостерігатиме за ними. Їх треба очищати, проводити регламентні роботи. Порахували ми вартість електроенергії, амортизаційні відрахування, взяли середній термін експлуатації – 30 років. От і вийшло, що експлуатаційні затрати будуть близько 2

водоканалу. По-третє, відведення земель. Як правило, рівняни доволі негативно ставляться до того, щоб зняти кусок паркану, для того щоб прокласти чи поремонтувати трубу. Думаю, цим питанням треба займатися вже, бо це довготривалий процес. Ще є питання щодо каналів, які там були передбачені для стічних вод. Їх треба буде розчистити, вивчити геодезію і спланувати так, щоб стоки з цих локальних очисних споруд безперешкодно по них транспортувалися до природних водойм. А ще лишається одне технологічне питання – можливий аварійний скид, якщо раптом щось станеться з цими очисними спорудами, - розповів Карауш.

За словами міського голови, цей проект має стати пілотним. І якщо такі локальні споруди будуть нормально працювати, то за таким принципом каналізуватимуть усі нові мікрорайони міста.

- Я не вірю, що ми зможемо довести екологію до такого стану, як вона була років тридцять назад, але ми зробимо краще, ніж є. Хотілося б довести до якихось прийнятних норм, - резюмував міський голова.

За приблизними підрахунками, на реалізацію такого проекту знадобиться років 15. Та чи вдасться запустити роботу хоча б у цьому році – поки не відомо.

Руслана ЛУЦАН

Басівкутське водосховище – за 8 років вода погіршилася в рази, є стійка тенденція до погіршення*

Невідповідність води оз. Б. Кут за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками за період 2008-2016 роки та 1 півріччя 2017 року

Санітарно-хімічні показники

Мікробіологічні показники

